HAVEN

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

PRÁVNÍ AKTUALITY ČERVENEC-SRPEN 2021

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Dovolujeme si Vám představit několik novinek z oblasti legislativy a judikatury z průběhu července, srpna a předcházejících měsíců roku 2021. O dalších změnách Vás budeme informovat i v měsících příštích.

Procesní právo

+ Novela exekučního řádu

Pod č. 286/2021 Sb. byla vyhlášena velká novela občanského soudního a exekučního řádu, která s účinností od 1. 1. 2022 přinese řadu změn v oblasti exekucí.

Nejdůležitější změnou, která s novelou přichází, je stanovení maximální doby provádění exekuce na peněžitá plnění na 6 let. To se však netýká např. pohledávek na výživné pro nezletilé dítě nebo náhrady újmy vzniklé ublížením na zdraví. Po uplynutí 6 let bude moci exekuce pokračovat ještě dalších šest let za předpokladu, že věřitel zaplatí zálohy na její pokračování. Po dvanácti letech budou exekuce zastavovány. Do této doby se bude započítávat doba i již probíhajících exekucí.

Vymožená částka bude nejprve započítána na náklady exekuce, následně nově již na jistinu (vymáhanou pohledávku) a až poté na příslušenství (které díky tomu nadále neporoste) a náklady oprávněného. V případě exekuce na peněžitá plnění formou srážek ze mzdy zahájené po 1. 1. 2022 zákon zavádí pro zaměstnavatele paušální náhradu nákladů ve výši 50 Kč měsíčně. Tato částka bude uspokojována přednostně před ostatními pohledávkami.

V exekučních řízeních proti fyzickým osobám ve prospěch veřejnoprávního subjektu (státu, samospráv, zdravotních pojišťoven či právnických osob s majetkovou účastí státu) je dlužníkovi umožněno, aby se zbavil části dluhu tím, že uhradí pouze jistinu a na nákladech exekuce částku 750 Kč bez DPH. Pokud tak učiní do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti novely (a tady podotkněme, že toto ustanovení nabyde účinnosti již 28. 10. 2021), bude exekuce zastavena a dlužník osvobozen od placení příslušenství a zbylých nákladů řízení.

Novinkou je také možnost požádat exekutora o bezplatné vydání kopie celé exekutorského spisu v elektronické podobě.

Cizinecké právo

+ Novela zákona o pobytu cizinců

Dne 2. 8. 2021 vstoupil v účinnost zákon č. 274/2021 Sb. měnící zákon o pobytu cizinců na území České republiky. Zákon s sebou přináší tři hlavní změny, z nichž tou nejdůležitější je povinnost cizinců přijíždějících do České republiky na dobu delší 90 dnů si sjednat komplexní nemocenské pojištění (zákon cizincům nedává volbu, sjednat si ho musí u VZP).

Druhou významnou změnou je vydávání průkazů s biometrickými údaji cizincům ze třetích zemí. Ti, kteří průkazy již mají, si je musí do 3. 8. 2023 vyměnit za nové. Občanům z jiných členských států EU sice průkazy s biometrickými údaji vydávány nebudou, ale nově jim budou vydávána osvědčení o registraci, a to za poplatek (to se týká přechodného a trvalého pobytu,

prodloužení pohybové karty nebo průkazů o povolení k pobytu rodinných příslušníků). Zákon dále bude v případě rodinných příslušníků rozlišovat mezi blízkými a vzdálenými rodinnými příslušníky, přičemž pro ty vzdálené budou platit přísnější pravidla povolování pobytu (budou muset k žádosti přikládat i potvrzení o úhrnném měsíčním příjmu celé rodiny po sloučení a doklad o sjednaném zdravotním pojištění pro celou dobu pobytu).

Z judikatury:

+ Výklad extrastatutárních dohod

Nejvyšší soud (NS) v nedávném rozhodnutí ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 27 Cdo 1873/2019, posuzoval platnost ujednání akcionářské dohody (tzv. SHA), která opravňovala akcionáře nominovat určitý počet členů představenstva společnosti a zavazovala je pro případ finančního strádání společnosti zařídit, aby se jimi nominování členové představenstva dohodli na výši konkrétní částky, kterou společnost vyzve akcionáře jí zapůjčit na základě následně uzavřené smlouvy o půjčce. Podle NS je třeba rozlišovat mezi obchodním vedením a strategickým řízením, přičemž zajištění financování může spadat i do druhé kategorie, kde akcionáři mohou představenstvu udílet pokyny. Ohledně nominace členů představenstva na základě SHA NS uzavřel, že na takové ujednání je třeba spíše hledět jako na platné. Dodal však, že v případě, když by SHA zavazovala akcionáře udělovat členům představenstva pokyny zasahující do obchodního vedení a zajistit jejich splnění představenstvem i za předpokladu, že by tím jeho členové porušili své povinnosti při výkonu funkce, včetně povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, byla by taková dohoda neplatná. Není však vyloučeno, aby se akcionáři v SHA zavázali, že se u členů představenstva přimluví za určité řešení záležitosti anebo za dosažení konkrétního výsledku.

+ Stálá provozovna pro účely DPH

Soudní dvůr EU (SDEU) ve svém rozhodnutí ze dne 3. 6. 2021 ve věci *Titanium* (C-931/19) vyložil, že nemovitost, která nemá k dispozici žádné lidské zdroje, prostřednictvím kterých by mohla nezávisle jednat, nesplňuje znaky stálé provozovny pro účely DPH. V daném případě šlo o společnost sídlící na ostrově Jersey, která se zabývala správou nemovitostí, které se nacházely v Rakousku. Pronájmem těchto nemovitostí pověřila rakouskou společnost. Podle rakouského správce daně měla společnost Titanium odvádět DPH v Rakousku, protože její jedinou činností bylo pronajímání nemovitostí na území Rakouska, a tedy tyto nemovitosti představovaly její stálou provozovnu. Podle SDEU však v Rakousku pronajímané nemovitosti nelze považovat za její stálou provozovnu, když se v nich nenachází žádný lidský ani technický aparát, jehož prostřednictvím by bylo umožněno nezávislé poskytování dotčených služeb.

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

+ Prohlášením úpadku nezaniká nárok na odpočet DPH

SDEU byla ve věci *BE, DT* (C-182/20) položena předběžná otázka, zda zahájení insolvenčního řízení zakládá povinnost daňového subjektu opravit odpočty DPH, které provedl před prohlášením úpadku. V dané věci došlo k tomu, že po prohlášení úpadku jisté rumunské společnosti byla u této provedena daňová kontrola a rumunský správce daně pak vydal platební výměr na doplatek daně z důvodu opravy odpočtů DPH u plnění uskutečněných před prohlášením úpadku. Správce daně toto své rozhodnutí odůvodnil tím, že prohlášením úpadku přestala společnost vykonávat ekonomickou činnost. Podle SDEU však probíhající insolvenční řízení nebrání společnosti ve výkonu ekonomické činnosti a z toho důvodu jí nelze automaticky odepřít ani nárok na odpočet DPH. Podle SDEU nelze připustit závěr, že ekonomická činnost po prohlášení úpadku nesleduje hospodářský účel, ale toliko splácení dluhů.

+ Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění

Ústavní stížností se bránil stěžovatel (t. č. osoba vykonávající trest odnětí svobody) proti rozhodnutí obecných soudů, které zamítly jeho žádost o podmíněné propuštění. Podle obecných soudů stěžovatel splnil pro podmíněné propuštění všechny podmínky s výjimkou jediné, a tou bylo očekávání toho, že odsouzený povede v budoucnosti řádný život (stěžovatel byl již mnohokráte trestaným recidivistou). Stěžovatel se u Ústavního soudu (ÚS) bránil tím, že rozhodnutí obecných soudů není založeno na přesvědčivém odůvodnění, když je obecné soudy založily toliko na poukázání na bohatou trestní minulost stěžovatele. Stěžovatel však poukázal na značnou snahu o nápravu a skutečnosti (např. v podobě kázeňských odměn) nasvědčující tomu, že v budoucnosti řádný život povede a tvrdil, že má pocit, že nad ním obecné soudy zkrátka „zlomily hůl“. ÚS se stěžovatele zastal a napadená rozhodnutí nálezem ze dne 13. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 575/21, zrušil. Podle ÚS v odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění je třeba mj. také odsouzenému jasně a srozumitelně vysvětlit, jakým konkrétním způsobem má jednat, aby prokázal polepšení a bylo od něj možné očekávat, že povede řádný život. Podle ÚS ani argument bohatou trestní minulostí pachatele nemůže zamezit možnosti jeho podmíněného propuštění, protože nelze nikdy vyloučit možnost, že se odsouzený změní, napraví a bude od něj možné očekávat vedení řádného života.

NEJSTE NA TO SAMI
YOU'RE NOT ALONE
SIE SIND NICHT ALLEIN